ADAPTAČNÍ PROGRAM

Adaptace je velmi individuální záležitost a každé dítě se se začleněním do nové skupiny vyrovnává různým způsobem a v různém časovém horizontu. V procesu adaptace dítěte na nové výchovné prostředí hraje roli mnoha faktorů, Je třeba chápat, všechny potřeby dítěte a ubezpečit se, že jsou naplněny i při adaptaci dítěte na nové prostředí. Dítě se adaptuje na ostatní děti, prostředí, ale také na pečující osobu. Proto je důležité, aby se dítěti snažila tento přechod usnadnit svým citlivým, přátelským a tolerantním způsobem. Ke každému dítěti je potřeba přistupovat individuálně, trpělivě a s empatií.

Z počátku adaptace může dítě projevit emocionální výkyvy a pobyt a v dětské skupině může být problémový. Proto jsme sepsali adaptační program, který má dítě na první setkání se skupinou připravit.

ADAPTAČNÍ OBDOBÍ

Naším úkolem je pro děti vytvořit bezpečné a pohodové prostředí, aby se v naší dětské skupině cítily dobře, poskytujeme jim porozumění a podporu. Vedeme je ke správnému dodržování hygienických návyků a podporujeme jejich samostatnost. Používáme kladné motivace při plnění úkolů, např. při úklidu hraček. V první řadě je potřeba děti seznámit s novým režimem dne a tento režim časově dodržovat, aby se dítě rychleji v tomto novém režimu zorientovalo. Je rovněž důležité vytvářet dětem pestrý program aktivit podpořený vhodnou motivací k naladění dětí na tuto aktivitu. Např. do pohybových aktivit doprovázené dětskými písničkami se postupně zapojují i ty děti, které se ze začátku ostýchaly připojit.

Na začátku adaptace se dítě rozkoukává, poznává nové prostředí, příliš nenavazuje kontakty a aktivně se nezajímá o nabízené činnosti. Je dobré znát, co má dítě rádo neb co rádo dělá a na tuto hračku nebo činnost ho nalákat a odvést jeho pozornost od toho, že je najednou v dětské skupině bez rodičů. Dobře funguje hudba a zpěv nebo individuální kreslení.

Dítě si vytváří nové sociální vazby, ať už s pečující osobou nebo s ostatními dětmi. V případě navázání kladných vztahů a přátelství mezi dětmi se proces adaptace urychluje. Je tedy nutné předcházet negativním vlivům, které mohou adaptaci naopak zpomalit.

POSTUP ADAPTACE

1. fáze

Dítě by od rodičů mělo vědět, že bude docházet do dětské skupiny docházet. Nejlepší možný scénář je, pokud je dítě socializováno a pobyt mezi ostatními dětmi mu nedělá problém, zná interakci s jinými dětmi z dětských hřišť, od sourozenců či jiných příbuzných v jeho věku, dětských center, apod. V případě, že dítě tento kontakt nemělo je více pravděpodobné, že celá adaptace na nové prostředí bude trvat déle. Proto je velmi důležité, aby dítě vědělo, že ho rodič odvádí do prostředí, které je pro něj bezpečné, kde si najde nové kamarády a může si hrát. Rodič by měl také zajistit, aby loučení nebylo pro dítě dlouhé a stresující.

2. fáze

První dny v dětské skupině je pro dítě vše nové, a proto mu dáme dostatek prostoru, aby se samo rozhodlo, co bude dělat, seznámilo se s novým prostředím, sledovalo dění a režim v DS a zpracovalo veškeré nové informace. Aktivity, které dělají děti s pečující osobou by měly být ze začátku dítěti nabízeny pouze jako dobrovolné. Dítě se většinou projevuje velmi potichu nebo reguluje odloučení pláčem. Doporučuje se, aby dítě ze začátku dávalo do dětské skupiny na několik málo hodin, aby si zvykalo postupně. Poté se tato doba může prodlužovat. Také je dobré, aby dítě docházku nevynechávalo a chodilo pravidelně, tak si dítě dokáže zvyknout podstatně rychleji.

3. fáze

Pokud se již dítě seznámilo s prostředím, začíná fáze sebe prosazování, při které objevuje pravidla a normy. Zkouší prolomit hranici pravidel, zjišťuje, co je mu povoleno, a co se naopak nesmí. Nastává fáze, kdy se na sebe dítě snaží upoutat pozornost. Dítě je aktivnější, hlasitější a navazuje kontakt s ostatními dětmi a chůvou. Pečující osoba musí jednat tolerantně a ukázat dítěti hranice s přátelským přístupem. Dítě je potřeba hodně chválit. Dítě je stále emocionálně nevyrovnané z velkých změn, a proto je velmi důležité, aby pečující osoba vystupovala jako někdo, kdo dodržuje pravidla, je k dětem vlídný a zábavný. Dítě musí vědět, že je součástí skupiny, a že mu nic nehrozí. Během tohoto období se dítě může projevit jako velmi horlivé, neznalé hranic, neposlušné nebo se může vyskytnout konflikt s jinými dětmi v podobě braní hraček, nepůjčení věci, atd. Pomocí pravidel a řádu se tyto výkyvy většinou zmírní a dítě se ve skupině zklidní. Může se stát, že není dítě na kolektiv v dětské skupině zatím zralé, a proto se jeho nástup odloží.

4. fáze

Zhruba po jednom měsíci již děti velmi dobře znají prostředí v dětské skupině, navozují vztahy s ostatními dětmi a pečující osobou. Přijali svou pozici ve skupině a ztotožnily se s pravidly a normami dané skupiny. Dítě také cítí podporu od pečující osoby a cítí se ve skupině bezpečně.

NÁŠ ADAPTAČNÍ PLÁN

1. seznámení dítěte s prostředím DS a pečující osobou

2. zapojení dítěte do DS na nižší počet hodin než je 8 hodin

3. seznámení dítěte s ostatními dětmi v DS

4. seznámení dítěte s pravidly

5. dítě má dostatek času, aby si zvyklo na nové prostředí

6. nabízení činností a postupné zapojení dítěte do režimu DS

7. seznámení dítěte s prostředím mimo DS (zahrada, okolí)

8. podpora socializace dítěte v DS (hry)

9. dítě dochází do DS v plném počtu hodin

10. úplná adaptace dítěte v DS

Před zahájením školního roku pořádáme schůzku pro rodiče nově přijatých dětí , kde se dozví potřebné informace o fungování DS, odevzdají dokumenty potřebné k nástupu dítěte do DS. Rodiče si mohou tento den s sebou přivézt i svoje dítě, které se již začne seznamovat s novým prostředím a pečujícími osobami.

ROLE RODIČE V ADAPTAČNÍM OBDOBÍ

Při adaptaci je důležitá spolupráce rodičů. Rodiče by měli dítě předem připravit na novou skutečnost a vysvětlí jim, proč budou najednou muset pravidelně navštěvovat dětskou skupinu.

Před nástupem dítěte do DS je možné domluvit si individuální schůzku, kdy může rodič s dítětem navštívit DS a seznámit se tak společně s kolektivem a novým prostředím DS.

Je důležité, aby rodiče loučení s dítětem neprodlužovali, ale zároveň se s dítětem rozloučili a ujistili ho o svém návratu. Tento systém předávání dětí se nám osvědčil jako nejefektivnější a nejméně stresující pro dítě i rodiče. V případě, že s e dítě zdráhá, je důležité aby bylo dítě předáno, nikoli, aby ho chůva brala násilím od rodiče. Mohla by zde vzniknout nedůvěra k pečující osobě.

Domlouváme se s rodiči dle věku a psychomotorického vývoje dítěte různé individuální rituály na které je dítě zvyklé. (oblíbená hračka, usínáček, atd.). Blízký kontakt a svou náruč,samozřejmě nabídne chůva kdykoliv během dne.

Také je důležité sledovat změny v chování dítěte a s dítětem komunikovat. Náhlé odloučen od rodičů může být provázeno nejen pláčem, ale také nechutenstvím, uzavíráním se do sebe nebo naopak větší potřeba a vyžadování pozornosti. Všechny tyto změny je třeba konzultovat s pečující osobou.

DESATERO PRO RODIČE

1. Předem připravte své dítě na novou skutečnost (pobyt v DS)

2. Vyjádřete dítěti podporu

3. Používejte stále stejné ranní rituály

4. Krátce s e rozlučte a ujistěte ho o svém návratu

5. Dejte mu s sebou oblíbenou hračku

6. Komunikujte s dítětem

7. Komunikujte s pečujícími osobami

8. Motivujte dítě a odměňte ho za zvládnutý pobyt v DS

9. Buďte trpělivý a empatičtí, ale zároveň důslední

10. Nestresujte své dítě za problémy s přivykáním